

VADE-MECUM
VAN DEN
LIBERALEN
PROPAGANDIST

BRUSSEL
Wetenschappelijke en Letterkundige Drukkerij
Zavelstraat, 17

—
1929

DE LIBERALEN EN DE POLITIEK

Politiek beteekent : beheer der openbare zaken.

Maar er is POLITIEK en POLITIEK.

Een gezonde politiek moet tot doel hebben :

- 1) Het evenwicht en den vrede te handhaven tusschen de verschillende klassen der maatschappij;
- 2) In de zedelijke en stoffelijke behoeften van deze te voorzien.

Dat zijn de grondslagen der **liberale politiek**, die voornamelijk tot doel heeft de goede verstandhouding te handhaven tusschen de bestanddeelen der maatschappij en een maximum welzijn te verwezenlijken voor allen in eene ruimen geest van democratie.

Er bestaat een andere politiek die tot doel heeft :

- 1) Den klasseenstrijd te onderhouden, door de kiezers om het meest te beloven en door het voorspiegelen van een paradijs op aarde;
- 2) De productiviteit en de morele en stoffelijke ontwikkeling der bevolking te beïnvloeden door een verderfelijke inmenging in de Staatszaken.

Het is de **socialistische of collectivistische politiek**, gegrondvest op den onvruchtbaren strijd tusschen het kapitaal en den arbeid, op de vernietiging van den middenstand door den syndicaal dwang, op de socialisatie van de nijverheid (die daar waar zij toegepast wordt, den ondergang der nijverheid bezeeget). Politiek, die er enkel op uit is hare propagandisten en strijders vet betaalde postjes en bezoldigingen van allen aard te bezorgen; demagogische politiek van slechte herders, die gebaren de belangen van het volk te steunen om dezelve gunst te wienan. « Het socialistisch belang moet boven het nationaal belang gesteld worden ». (Verklaring van den h. Brunfaut, « Le Peuple » van 29 Juli 1926.)

Een derde politiek is die welke tot doel heeft de verdediging der voorrechten van eene kaste door, ten bate van deze, het godsdienstig gevoel der bevolking uit te buiten. Die politiek stelt over 't algemeen het confessionneel belang boven het algemeen belang. Het is de klerikale politiek.

De liberalen en de politiek.

Is het noodig te spreken van de politiek in praktijk gesteld door eenige minderheden: de activisten, kommunisten, enz.? Avonturenpolitiek van gelukzoekers, ontevreden daar het ver- raad geschandvlekt wordt, of politiek van geestdrijvers, wier onzin bij ons verstandig volk, gelukkigwijze toch geen vrucht- baren bodem vindt.

Wie onpartijdig en onbevooroordeeld zijn keus doet en zich daarbij enkel laat leiden door de bezorgdheid om 's lands belang en welzijn, zal zich onvermijdelijk aangetrokken voelen door de politiek der Liberale Partij, die werkelijk doordrongen is van democratie en menselijkheid.

HET LIBERALISME IN HET VERLEDEN

Het liberalisme was bij zijn oorsprong een democratische beweging; het is zulks in zijn ontwikkelingsgang gebleven.

Het was onder den invloed der liberale begrippen dat de Fransche Revolutie ontstond, die de wereld van het jok der middeleeuwsche kluisters en gedachten bevrijdde.

De liberale opvatting maakt de vrije ontwikkeling van het individu mogelijk, door langzaam maar geleidelijk het algemeen welzijn te verwerkelijken. Het volstaat den toestand van den werkmán, zooals die honderd jaren geleden was, te vergelijken met dien van heden.

Toen de onontwijkbare wet der mededinging de werklieden tot bovenmatigen arbeid dwong, waren het de liberalen die, trouw aan hun menscheijheidsideaal (Rogier, Frère-Orban), de eersten er aan dachten, door een wet den vrouwen- en kin- derarbeid te regelen.

Later werd de democratische werking der liberalen onver- poosd voortgezet:

Wet van 3 April 1851 op de maatschappijen van onderlingen bijstand, waarvan men de groote ontwikkeling kent;

Wet van 7 Februari 1859 tot instelling van werkrechters- raden;

Wet van 18 Juli 1860 tot opheffing der octrooien;

Wet van 15 Maart 1865 tot oprichting van de Algemeene Spaar- en Lijfrentkas;

Wet van 31 Mei 1866, tot erkenning van het recht van samenspanning der werklieden, dat hen toeliet het werk te staken;

Wet van 20 Juni 1867 op de arbeiderswoningen;

Wet van 3 Juni 1870 (later door de katholieken opgeheven), tot instelling van een pensioen ten bate van de militieplichtigen die door arbeidsonekwaamheid getroffen zijn;

Wet van 18 Mei 1873 op de samenwerkende maatschappijen;

Wet van 10 Juli 1883, tot opheffing van het afschuwelijk artikel 1784 van het Burgerlijk Wetboek, volgens hetwelk de patroon op zijn woord geloofd werd, wat betreft de loonen;

Wet van 16 April 1887, tot instelling van de Nijverheids- en Arbeidsraden (op initiatief van Frère-Orban).

Enz.

De aanneming en de toepassing van schier al die wetten werd vertraagd door een heftigen tegenstand van de klerikalen.

In later tijd had de Liberale Partij den trots het land te begiftigen met drie democratische hervormingen, die mijlpalen in onze geschiedenis zijn: het algemeen stemrecht, de leerplicht, de persoonlijke militaire dienstplicht.

De voorspoed van de Natie en het welzijn der bevolking waren te allen tijde en blijven het voornaamste doel der Libe- rale Partij.

HET LIBERAAL STANDPUNT IN ECONOMISCHE ZAKEN

De houding van de Liberale Partij ten opzichte van de vragen betreffende handel en nijverheid moet bepaald worden door een dubbele bezorgdheid. Eenzijdig is het de bezorgdheid van een politiek van de ruimst mogelijke economische vrijheid, waaraan zij niet mag te kort komen zonder er zich aan bloot te stellen hare reden van zijn te verliezen. Anderzijds is het de bezorgdheid om een einde te maken aan de plagerijen van allen aard, die op de nijverheid en de handelswereld wegen door de overdreven inmenging van den Staat in de individuele bedrijvigheid der burgers.

De algemeene economische toestand moet onze partij bovendien een houding voorschrijven, die met de hoogere belangen van het Vaderland overeenkomt. België heeft de benijdenswaardige plaats die het in de wereld bekleedt, te danken aan den lagen prijs die zijn economische toestanden kenmerkt. Dank zij dien goedkoop voeren zijne nijverheidsondernemingen zijn veelvuldige producten uit, die de meest protectionistische barreien van het buitenland te boven komen. Zij zouden niet meer in staat zijn op de internationale markt te weerstaan, indien zij het voordeel van den goedkoop verloren. De werkloosheid zou ze zwaar treffen. De arbeidersbevolking zou grotendeels gedoemd zijn te leven van almoezen, die de werklozen als steun toegekend worden. De huidige toestand van Engeland volstaat tot leering van elkeen, die geneigd zou wezen zulke bedreiging in den wind te slaan. Dank zij het goedkoop leven, kan de arbeidersklasse met hare loonen in betere voorwaarden dan voor den oorlog leven.

Ons programma zal dus elken maatregel uitsluiten, die de levensduurte kan doen toenemen. Wij zullen daarentegen alle hervormingen aannemen die de duurte kunnen doen afnemen. Aldus hebben wij het besef bij te dragen tot de toetsverbetering van het volk, daar de afnemende van de duurte voor de werkheden zal wezen de verbetering van hun werkelijk toon, van hun bestaansvoorwaarden en van hun maatschappelijke toestand. Het zou tot niets dienen hun hooger nominale loonen te verzekeren, die hun door ijdel gezelschap voorgespiegeld worden, indien de verhooging van het loon onmiddellijk gevolgd wordt van een verhooging van den prijs der bestaansmiddelen, zooals uit de ervaring dikwijls gebleken is.

De beginselen, welke de economische richting der Liberale Partij moeten beheerschen, dienen hun eerste toepassing te krijgen in zake toepolitic. De universeele vrijhandel blijft ons ideaal. De werkelijkheid der dingen laat ons niet toe te hopen dat hij vandaag of morgen zal gevestigd worden. Een klein land zoals België zou er, meer dan een ander, groot voordeel bij hebben dat de vreemde markten voor zijn uitvoer open stonden, want het is genoodzaakt afzetgebieden voor de drie vierden van zijne nijverheidsproducten te vinden. Een klein land als het onze heeft er minder dan een ander belang bij, zijn binnenlandsche markt te beschermen, daar zijn nijverheid er slechts afzet vindt voor een gering gedeelte van zijn voortbrenging. Door zijn grenzen breed open te stellen voor den buitenlandschen handel, zou het de internationale mededinging wekken, wat de voordeelen van den goedkoop nog vermeerderen zou; de toestand van zijn nijverheidsondernemingen zou bij den uitvoer versterkt zijn door een verlaging van den kostenden prijs; het lot van zijn bevolking zou verbeterd worden door het goedkoop leven.

De eenzijdige toepassing door België van een volstrekten vrijhandel zou niet onmiddellijk in practijk gesteld worden zonder schokken, welke men moet vermijden. Onze wensch is, er tanzamerhand toe te komen. In alle geval, wij zouden geen maatregelen kunnen steunen, die het huidige protectionisme verscherpen zouden. We zullen integendeel al onze pogingen inspannen om onze tolbarreien geleidelijk te verlagen.

In belastingzaken hebben de nijverheid en de handel bijzonder belang bij de opheffing of de verlichting van taxen en belastingen, die den kostenden prijs en de kosten van het levensonderhoud in België verhoogden en dus de uitvoermogelijkheid van het land verminderen. Die hervormingen moeten geschieden binnen de maat van de begrootingsmogelijkheden. De Liberale Partij kan de groote diensten niet miskennen die de overdrachtstaxe bewijst en de voordeelen van de belasting in vergelijking met sommige rechtstreekse belastingen, als de supertaxe, die soms plagend is bij de toepassing en aanleiding geeft tot misbruiken en willekeur. In het belang van handel en nijverheid is het niettemin wenschelijk dat het regime van de overdrachtstaxe herzien worde, deels door de verlaging van

haar bedrag, deels door totale vrijstelling ten voordeele van sommige waren, die slechts weinig opbrengen, deels ten stotte door algemeene vrijstelling voor alle ingevoerde grondstoffen, die moeten verwerkt worden met het oog op den uitvoer.

*
**

Op het gebied van de **arbeidersvragen**, stelt de Liberale Partij met voldoening de aanhoudende verbetering vast van de meest talrijke klasse. De economische vooruitgang, waartoe zij wil bijdragen door een geleidelijken terugkeer tot de vrijheid van den internationalen ruilhandel en door de verlichting van de belastingen, die te zwaar op handel en nijverheid wegen, zal de zekerste waarborg zijn van nieuwe verbeteringen van het lot der arbeiders.

HET SYNDIKALISME

Het syndikalisme is een feit; het speelt in ons huidige maatschappelijk leven een aanzienlijke rol. Wij erkennen de plaats die het bekleedt en houden rekening met zijn belang.

Zonder af te wachelen dat een wettelijk statuut de rechten en plichten der partijen bepaalt en afkondigt, heeft onze Partij sinds lang reeds een syndikale actie op touw gezet.

Ziehier haar programma :

Het doel van onze syndikale organismen is alle beroeps- en vakverenigingen te groepeeren, er nieuwe op te richten, te ijveren voor de verdediging van de belangen onzer liberale werklieden en hun zooveel wettelijke voordeelen mogelijk te bezorgen;

a) Door een eerlijke toepassing van de acht-urenwet en van de Engelsche week;

b) Door het behoud van het evenwicht tusschen het minimum-loon en de levensvoorwaarden van het oogenblik;

c) Door de wettelijke regeling van het nachtwerk, van het werk der vrouwen, van het dienstcontract, van de veiligheid en de gezondheid in de werkplaatsen;

d) Door de herziening van de wet op de arbeidsongevallen;

e) Door het aannemen van doeltreffende wetten tot verzekering van de ouderdomspensioenen, tot verzekering tegen de gevolgen van ziekte en ongevallen, vroegtijdige onbekwaamheid tot werken en van wetten voor het bouwen van gezonde en verlichte arbeiderswoningen;

f) Door het invoeren van het verplichtend vakonderwijs voor de jongens en meisjes van 14 tot 18 jaren, in al de vakken en graden;

g) Door het invoeren van gezinsvergoedingen voor de slachtoffers van onvrijwillige werkloosheid;

h) Door de handhaving van het grondbeginsel van den vrede en het maatschappelijk welzijn door de toenadering tusschen het Kapitaal en den Arbeid, door middel van de deelachtigheid aan winst en de redematige inleiding tot het verleen van aandelen in het bedrijf;

i) Door de inrichting op Staatskosten van gasthuizen en sanatoria, met het oog op de zorgen te geven aan de arbeiders aangelast door ziekten, veroorzaakt door de ongezonde voorwaarden, waarin hun vak uitgeoefend wordt;

j) Door te streven naar een Internationale Arbeidswetgeving;

k) Door het steunen en uitbreiden der Landelijke Syndikale Commissie der Liberale Vakbonden;

l) Door alle nijverheids- of handelsakken te groepeeren, opdat ieder des te gemakkelijker in zijn vak, de stoffelijke belangen van zijn werkbroeders zou kunnen behartigen;

m) Door zich de verkiezing van Werk- en Nijverheidsraad, die hare leden aanbelangen, aan te trekken;

n) Door het stichten van een grievenkorniteit, om de aangeslotene leden der Centrale met allen raad bij te staan en desgevorderd door rechtskundige raadpleging;

o) Door te ijveren voor het bekomen van een wet, het gemeenschappelijk arbeidscontract regelend;

p) Door het stichten van spaarfondsen per vak tot gezamenlijken aankoop van gereedschappen, ten behoeve van het beroep;

q) Door zich toe te leggen op het inrichten van kantoren voor gezamenlijken aankoop;

r) Door het ter studeleggen van een stelsel van verzekering van een huwelijksuitzet, van levensverzekering, enz.

DE MAATSCHAPPELIJKE VERZEKERINGEN

De maatschappelijke verzekeringen hebben, in ons land, hun ontstaan te danken aan de Liberale Partij.

Inderdaad, onder Rogier en Frère-Orban zag de eerste wet op de mutualiteiten het licht. Onze tegenstrevers lieten niet na den nadruk te leggen op hare ontoereikendheid en hare gebrekigheid. Wij moeten nochtans in aanmerking nemen dat wij in 1854 waren en dat het een allereerste wet betrof. De openbare meening van dien tijd was weinig ingenomen met maatschappelijke wetten en er was een diepe heide voor de volksklasse noodig om deze wetten te doen goedkeuren, spijs den reactionairen en behoudsgezinden geest der klerikalen, een trouwens volkomen onbaatzuchtige heide, vermits de arbeiders op dat oogenblik geen stemrecht hadden.

De Liberale Partij rekende het zich steeds tot een plicht het algemeen belang te dienen tegen persoonlijke of kastebelangen in.

De maatschappelijke verzekeringen zijn waardijk van algemeen belang. Gegrondvest op de voorzorg, geven zij aan den arbeider de veiligheid voor het heden en voor de toekomst.

De veiligheid zal vrede en voorspoed verwekken onder miljoenen arbeiders; zij zal verstandhouding en eendracht doen ontstaan tusschen kapitaal en arbeid en zal aldus een machtigen waarborg van maatschappelijken vrede vormen.

Daarom schreef de Liberale Partij de maatschappelijke verzekeringen op haar programma, gegrondvest op de drievoudige samenwerking van den arbeider, den werkgever en de openbare machten.

HET ONTWERP-PECHER OP DE ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING

I

De stemming van een wet tot instelling der verplichte verzekering in zake ziekte- en invaliditeitsverzekering is op het programma van al de partijen.

Deze wet beantwoordt inderdaad aan een ware maatschappelijke behoefte: te lange jaren reeds waren de onvermogenen genoodzaakt, in geval van ziekte, hun toevlucht te nemen tot

De maatschappelijke verzekeringen

de openbare of private weldadigheid, wat zou niet hun persoonlijke waardigheid, dan toch ten minste hun zedelijke onafhankelijkheid aantastte.

In deze kwestie eveneens gaven de liberalen blijk van een edelmoedigen democratischen geest. Een hunner, bezield door een edele geestdrift voor alles wat het welzijn van het volk betreft, wijdde het beste van zijn hart en zijn rijk verstand aan de oplossing van dit vraagstuk.

Edward Pecher begreep dat het stelsel der « gesubsidieerde vrijheid » op verre na het doel niet bereikte nagestreefd door den wetgever, dat dit stelsel talrijke nadeelen opleverde en aanleiding tot misbruiken gaf. Hij verwierp eveneens het verlagend stelsel der kosteloze verzekering, dat aan weldadigheid grenst. Zijn machtige geest werkte een ontwerp uit — vrucht van lange studies en doorgronde vergelijkingen — dat de bewondering afdwong van zijn tegenstrevers zooals van zijne vrienden.

Dit ontwerp is gegrondvest op de volgende beginselen :

1) De verplichting voor den patroon den arbeider te verzekeren;

De verplichting voor den arbeider zijn toekomst en deze zijner naastbestaanden te verzekeren;

De verplichting voor den Staat de toekomst van den arbeider te verzekeren, omdat de veiligheid voor de toekomst een bestanddeel is van maatschappelijke vrede, dien de Staat voor plicht heeft te behartigen even zeer als de volksgezondheid;

2) De wetenschappelijke inrichting van kassen tot verzekering der werkonbekwaamheid in alle graden, de toring, het moederschap, begrafenis-kosten, genees- en artsijunkundige diensten;

3) De medewerking van al de bestaande mutualiteiten die, spijts hun dikwijls beperkte getalsterkte, beantwoorden aan een behoefte en de verdienste van hun poging behouden;

4) De oprichting van een eenige Nationale Kas, bestemd om de billijke verdeling te verzekeren van het risico en de toelagen, daar de invaliditeitsverzekering onvermijdelijk een veel te zware last moet zijn zoowel voor de handarbeiders als voor de bedienden.

Over het geheel brengt het ontwerp-Pecher een werkelijk verzekeringswerk in toepassing, door de waarborgen van veiligheid die het oplegt, terzelfdertijd als een zeer prachtig werk van solidariteit en maatschappelijke vooruitgang.

Het ontwerp-Pecher op de ziekte- en invaliditeitsverz. 2

II

Twee andere wetsontwerpen over hetzelfde onderwerp maken tegenwoordig de openbare aandacht gaande : het socialistisch ontwerp Jauniaux en het katholiek ontwerp Heyman. De drie ontwerpen wachlen nog steeds op den goeden wil van het Parlement.

De ontwerpen ingediend door onze tegenstrevers dragen het kenteeken van de meest bekrompen geestdrijverij. Hun waar doel is niet van socialen maar wel van politieke aard : de liberaal mutualiteiten, die minder sterk in getal zijn wegens hun jonger bestaan, uit te schakelen ten voordeele der socialistische of katholieke inrichtingen.

Men weet dat de socialistische partij haar parlementaire macht verschuldigd is aan de politieke vakbonden, die het geld leveren voor de politieke propaganda.

De socialistische partij moet gesyndikeerden hebben, omdat deze bijdragebetalers zijn en dat de twee derden van de bijdragen naar de politieke instellingen der partij gaan, terwijl slechts een derde wordt besteed aan de werken van maatschappelijke solidariteit.

De socialistische propagandisten bekennen het trouwens zonder aarzelen : reeds op de vergadering van de Federatie van Vakbonden van Verviers, gehouden op 14 November 1926, verklaarde een propagandist :

« Het is niet om het genoeg, aan zuivere mutualiteit te doen, dat is te zeggen vergoedingen uit te betalen, dat wij onze mutualiteiten oprichten, MMAR WEL OM DE STRIJD-
« MIDDELEN VAN HET PROLETARIAAT TE VERSTERKEN. »

Het ontwerp van den minister Heyman is er even zeer op berekend het volk te misleiden. Het een en het ander hebben niet het algemeen belang, maar wel het partijbelang voor doel. Zij kunnen den klassenstrijd opwekken en houden bovendien bepalingen in, die geschikt zijn om de ontwikkeling te belemmeren van maatschappelijke werken van een onbetwistbaar nut.

III

De Liberale Partij besloot dus krachtig de verdediging op te nemen van het wetsontwerp-Pecher, dit ontwerp aan te passen aan de huidige omstandigheden en de spoedige verwezenlijking ervan te eischen.

Deze zal aan den arbeider een kostbare vastheid in zijn toestand bezorgen, alsmede veiligheid voor de toekomst door den maatschappelijke vrede en de samenwerking der klassen.

Het ontwerp-Pecher op de ziekte- en invaliditeitsverz. 3

DE MEERDERWAARDIGHEID DER PRIVATE NIJVERHEID

EEN AMERIKAANSCH MEENING

Wij geloofden steeds vast dat de aanmoediging van het private initiatief door den Staat veel meer kon bijdragen tot het algemeen welzijn dan de rechtstreeksche werking van de Regeering op handels- of nijverheidsgebied. Wij zochten een stelsel in te voeren, in hetwelk het volk zou toezicht uitoefenen op de Regeering en niet de Regeering op het volk. Wanneer de economische vrijheid verdwijnt, wordt de politieke vrijheid een schim. Wij willen dus dat de lieden van dit land, in hun private bekwaamheid, heel de nijverheid, heel den handel bezitten en besturen voor zoover deze niet rechtstreeks verband houden met een openbaren dienst. Wanneer een regeering zich een nijverheid toeigent, moet zij alleen heel het gebied bezitten. Niemand is in staat haar mededinging aan te doen. De uitslag daarvan is een verlammend monopolie.

M. COOLIDGE.

Voorzitter der Vereenigde Staten.

INDUSTRIALISATIE EN STAATSBEHEER

Onder het Staatsbeheer verbruikten de locomotieven in België, per afgelegden kilometer :

102 grammen olie

Onder het beheer der Nationale Maatschappij, verbruiken zij thans :

27 grammen olie

Onder het Staatsbeheer waren er in dienst :

24,000 dekzeilen

Onder het beheer der Nationalen Maatschappij zijn er thans in dienst :

12,500 dekzeilen

Onder het Staatsbeheer gingen er verloren :

250 dekzeilen per WEEK

Onder het beheer der Nationale Maatschappij gaat er verloren.

1 dekzeil per HALFJAAR

De meerderwaardigheid der private nijverheid

1

« Vele arbeidersgroepen, aangesloten bij de socialistische partij, geven, voor de vervaardiging van hun drukwerken, de voorkeur aan niet samenwerkende firma's, omdat de meeste samenwerkende drukkerijen hogere prijzen vragen dan de private-drukkers die, in zake werkvoorwaarden, nochtans in regel zijn met den vakbond der drukkers-letterzetters. »

Louis BERTHAND (Le « Peuple »).

De meerderwaardigheid der private nijverheid

2

DE UITSLAGEN VAN HET BOLSJEWISME

DE BOLSJEWISTISCHE SLACHTINGEN

Volgens een officiële statistiek opgemaakt in 1923 :

Bisschoppen	28
Priesters	1,215
Leeraars	6,575
Geneesheeren	8,800
Officieren	54,850
Soldaten	260,000
Politieofficieren	105,000
Gendarmen	48,000
Ambtenaren	12,850
Intellectueelen	355,250
Arbeiders	192,000
Boeren	815,000

DE BELASTINGEN IN HET BOLSJEWISTISCHE LAND

Een arbeider, die jaarlijks 720 roebels verdient, of ongeveer 13,500 Belgische franken, betaalt gemiddeld :

2.74 t. h. rechtstreeksche belasting, of ... fr.	370
7.18 t. h. onrechtstreeksche belastingen, of...	969
2.12 t. h. gemeentebelastingen, of	286

Totaal : 12.04 t. h. belastingen, of fr. 1,625

DE WERKONGEVALLEN IN HET LAND DER SOVJETS

De jaren waarover het onderzoek loopt, gaan van 1 October tot 30 September 1927; de werkongevallen moeten als volgt worden verdeeld :

	1924-1925	1925-1927
Totaal aantal ongevallen	35,000	69,646
Ernstige ongevallen	898	1,628
Dodelijke ongevallen (onmiddellijke dood)	248	440
Aantal ongevallen per 10,000 arbeiders ...	1,314	1,796

Terwijl het kommunistische stelsel zich versterkte, steeg het aantal ongevallen met ongeveer

36 t. h. PER JAAR

De uitslagen van het bolsjewisme

1

In de ondergrondswerken der mijnen, steeg het aantal dodelijke ongevallen met

27 t. h.

In de koolmijnen zijn 47 t. h. der ongevallen te wijten aan de slechte opdelving en in de petroleumexploitaties worden 37 t. h. der ongevallen veroorzaakt door de slechte werking der machines.

Deze stichtende cijfers toonen aan hoe het Sovjetstelsel zich bekommert om het leven en de gezondheid der arbeiders.

« Guineana Troude »

(Gezondheidsvoorwaarden bij den Arbeid)

Bolsjewistisch tijdschrift van October 1927.

HET ALKOHOLISME IN HET LAND DER SOVJETS

Verhoging van het vodkaverbruik :

1923-1924	800,000
1924-1925	4,100,000
1925-1926	20,500,000
1926-1927	34,500,000

« Troude », kommunistisch dagblad, 2 Maart 1928.

HET BOLSJEWISME EN DE INTELLECTUEELEN

« Men weet dat de kommunisten met fierheid verkondigen dat de vertegenwoordigers der wetenschap, de leeraars, de oude revolutionairen, de oude galeiboeven, de groote kommunisten, persoonlijke pensioenen kregen. Maar op 140 millioenen inwoners bedraagt het aantal dezer pensioenen slechts 11,000, waarvan enkel 324 bestemd zijn voor enannen der wetenschap; zij overschrijden het gemiddeld bedrag niet van 65 roebel per maand. Doch wegens het feit dat de tchernovetz 65 t. h. zijner waarde heeft verloren, vertegenwoordigt deze som een volkomen ontoereikende en zeer lage hoeveelheid. »

(« Izvestia » van 31 Maart 1928.)

De uitslagen van het bolsjewisme

2

DE LIBERALE STELLING IN DE SCHOOLPOLITIEK

Het Belgische liberalisme, dat altijd artikel 17 der Grondwet betreffende de vrijheid van onderwijs naar de letter en naar den geest geëerbiedigd heeft, bevestigde steeds de noodzakelijkheid het openbaar onderwijs te handhaven en te ontwikkelen, dat gegeven wordt op Staatskosten, **onder de uitsluitende leiding van de burgerlijke overheid**, toegankelijk is voor alle kinderen, en dat zich onthoudt van elken aanval tegen de politieke of godsdienstige meeningen der gezinnen.

Het huidige schoolregime heeft een voorloopig karakter en werd als zoodanig door de liberale partij slechts aangenomen onder uitdrukkelijk voorbehoud, zooals dit bevestigd werd in de besluiten van 1920, 1923 en 1924.

XXe Siècle van 24 Januari 1925 :

« De Staat is als schoolmeester opgetreden. Hij had **ongetuik**.

« Er zijn punten waarop wij niet kunnen toegeven. Nooit zullen wij den schoolvrede kunnen aannemen, zooals sommigen dien begrijpen. Indien we om dien zoogenaamden vrede te eerbiedigen, van den strijd tegen het offeiciet, onzijdig of antiklerikaal onderwijs moeten afzien, dan luidt ons antwoord : **NOOIT!** »

VRIJWILLIGE EN SCHIJNHEILIGE VERWARRING

Wij, liberalen, waren altijd, zijn nog en zullen blijven vastberaden antiklerikalen. Wij nemen evenmin de **inmenging van de geestelijkheid** aan in de zaken van den Staat of van de natie als de **inmenging van de Socialistische Internationale**.

Maar wij bekampen het katholicisme niet als godsdienst; wij bestrijden evenmin een anderen godsdienst, waarvan de voorschriften niet in strijd zijn met de regels van het leven in de beschaafde samenlevingen. Voor ons is godsdienst een **private zaak**; zij heeft niets te maken met de politiek.

Het is door het **vrijwillig en schijnheilig stichten van verwarring** bij het gebruik der woorden dat onze klerikale tegenstrevers ons willen stellen tegenover de katholieken die, met ons, meenen dat de vooruitgang door de vrijheid moet gezocht worden. **De plaats van dezulken is achter ons vaandel.**

De liberale stelling in de schoolpolitiek

1

DE FINANCIËLE EN ECONOMISCHE POLITIEK

De stabilisatie van den frank en de gezondmaking van 's lands financiëlen toestand was het voornaamste werk van den wetgevenden zittingstijd die thans een einde neemt.

Het werk dat tot stand gebracht werd, kan als volgt samengevat worden :

1° De vlottende schuld, die een voortdurende bedreiging uitmaakt voor onze financiën, werd afgeschaft;

2° Ons inkas aan goud en zilver waarborgt, dank zij een leening op langen termijn, in ruime mate onzen muntomloop;

3° Onze nationale munt is gestabiliseerd en geeft aldus aan de handelsverrichtingen en aan gansch het economische leven van het land een bestendigheid die door den oorlog verloren gegaan was.

Dit werk werd uitgevoerd met de medewerking van de liberale ministers, den heer Brunet, socialist, en den heer Jaspar, katholiek, die door den Koning er mede belast werden een regeering te vormen om den toestand te herstellen die in 't leven geroepen werd door de Regeering Pouillet-Vandervelde, die beiden verklaard hadden het financieel niet tot een goed einde te kunnen brengen zonder de werkdadige medewerking van de liberale ministers.

Toen de heer Janssen, minister van Financiën in de Regeering Pouillet-Vandervelde, aan de Kamers zijn stabilisatie-plan voorlegde, waarschuwde de heer Franck, namens de liberale linkerzijde, hem tegen het gevaar dat in dat plan schulde : het bestaan van een ontzaglijke vlottende schuld.

Naar den heer Franck werd niet geluisterd, maar zijne voorstellingen werden werkelijkheid.

De oorzaken van de mislukking van het plan-Janssen houden alle verband met die technische dwaling. Naderhand hebben de socialisten de verantwoordelijkheid van de ineenstorting van den frank op den rug van de liberalen pogen te schuiven. De cijfers logenstraffen op onbetwistbare wijze, die aantijging : inderdaad, de aanvragen tot terugbetaling vloeiden van zelf toe, onmiddellijk na de verkiezingen van April 1925. Welnu, die aanvragen tot terugbetaling vertegenwoordigden voor 't grootste deel Schatkistbons voor een gering bedrag, d. w. z. dat zij uitgingen van de nederige, arbeidende standen : de Regeering boezemde aan de groote massa geen vertrouwen in.

De financiële en economische politiek

1

Welke was trouwens de houding van de liberalen toen zij in de oppositie zetelden?

De woorden uitgesproken door den heer Janson, in de zitting van de Kamer op 5 Mei 1926, bewijzen hoe de liberale afgevaardigden zich alleen door het nationaal belang lieten leiden :

« Wat wij U vragen, heeren socialisten en heeren christendemocraten, dat is overeen te komen om samen een regeeringsplan op te maken, een plan dat beperkt en nauwkeurig zou zijn, waarvan gij samen met ons de voorwaarden en de modaliteiten zult bepalen, een programma dat zou blijven bij de financiële kwestie die alles beheerscht, die ons thans verplettert, en waarvan wij moeten trachten ons samen los te maken. »

Niet alleen werden dus de voorspellingen van den h. Franck bewaarheid, maar de oplossing die zich opdrong, was die voorgesteld door den heer Janson : de liberale partij had, tegen de meerderheid van de Kamer in, op alle punten gelijk gehad. De val van de Regeering Pomlet-Vandervelde bewees het terdege.

Het toen door den heer Jaspars gevormde drieledig ministerie, waarin de heer Francqui, liberaal, een voorafstaande rol speelde, paste het plan toe, dat door den heer Franck, namens de liberale linkerzijde uiteengezet geworden was :

Verdwijning van de vlotende schuld;

Inrichting van onze Belgische Spoorwegen onder den vorm van eene Vennootschap;

Leening op langen termijn in het buitenland;

Oprichting van een delgingsfonds, gevoed door bijzondere en tijdelijke belastingen.

Die verschillende maatregelen verzekerden de stabilisatie van den frank en den terugkeer tot den normalen toestand.

Thans dat dit werk verwezenlijkt is, komt het er op aan het te vrijwaren, terwijl men er ook moet aan denken de belastingen die op de natie wegen, te verminderen.

Dat zal het werk zijn van morgen.

In de verwezenlijking van dat werk gaat de liberale partij de verbintenis aan, blijkt te geven van voorzichtigheid, wijsheid en rechtvaardigheid.

« Als men zich de inspanning zal getroost hebben die in 1929 aan de belastingsschuldigen zal gevraagd worden met het oog op de algeheele aanzuivering van de schuld op korten termijn, dan zal de begroting verlicht zijn van een last van meer dan een milliard; en dan zal het oogenblik daar zijn om een ruime

De financiële en economische politiek

2

hervorming van het belastingstelsel te verwezenlijken, terwijl men zich daarbij zal laten leiden door de talrijke studiën die er de gebreken van hebben aangeleend. »

H. Houtart, minister van Financiën, in de « Société d'économie politique de Belgique ».

Het voortzetten van de financiële politiek welke thans gevoerd wordt, zal dus in 1930, aanzienlijke verlagingen van belastingen mogelijk maken.

De liberale partij meent dat, bij het invoeren van die fiscale hervorming, er in de eerste plaats dient gestreefd naar vereenvoudiging van het bestaande regime, terwijl daarbij eene juiste verdeling van de lasten die op de burgers wegen, verzekerd wordt.

— De vrijstelling van belasting tot een bestaansminimum is blijf.

— De klimmende verhouding van de belasting moet worden gehandhaafd.

— De kwellende maatregelen, de overbodige verwikkelingen moeten verdwijnen.

— De supertaxe moet worden herzien, voornamelijk met het oog op de verlaging van belasting op het inkomen dat uit den arbeid voortkomt.

— De belasting moet zooveel mogelijk de uitgave treffen, ten einde den spaarzaamheidszin te vrijwaren welke volstrekt noodzakelijk is tot de economische ontwikkeling van het land.

« Zelfs na die hervorming, echter, welke ten doel zal hebben ons fiscaal stelsel te onlasten van verwikkelingen en overdriften die hun verschooning vinden in de buitengewone moeilijke omstandigheden welke wij hebben doorgemaakt; zelfs daarna, zal de last dien de oorlog ons op de schouders heeft gelegd, zwaar blijven. Hij kan slechts worden verlicht door de ontwikkeling van den rijkdom en daarna moeten zonder aarzelen, de formules worden geweerd welke de kapitalen van onze ondernemingen en van onze markt zouden verdrijven.

H. Houtart, minister van Financiën.

Niets is zoo waar als dit : geldelijke politiek en economische politiek zijn nauw met elkaar verbonden; zij zijn onderling verknocht; zij zijn onafscheidelijk.

Op economisch gebied kunnen drie beginselen tot uitgangspunt worden gesteld :

Er moet veel voortgebracht, snel voortgebracht en veel verkocht worden.

De financiële en economische politiek

3

Veel en snel voortbrengen is de hoofdzakelijke kwestie van de samenwerking der klassen en van de ontwikkeling van het nijverheidsmateriaal.

Veel verkoopen is de kwestie van de afzetmarkten en van den strijd tegen de concurrentie.

« Laat ons het gevoel van de volstrekt noodzakelijke samenwerking der Belgische firma's opwekken, ten einde gezamenlijk te weerstaan aan de vreemde indringing op onze reeds zoo beperkte binnenlandse markt, en voornamelijk ten einde de mededinging van onze fabrieken op de buitenlandse markten te doen zegespreken. »

De heer Albert Devèze. Eene economische en maatschappelijke politiek.

Dat gevoel van samenwerking, die aanmoediging van het persoonlijk initiatief moet, buiten allen dwang om, door de actie der openbare machten mogelijk worden gemaakt: opvoeding van den volksgeest; ontwikkeling van het technisch onderwijs, enz. De Staat moet daartoe bijdragen, evenwel binnen nauwkeurig bepaalde perken, waarbij de zoogenaamde Staatsheerschappij wordt uitgesloten. Tot bevordering van de ontwikkeling van den buitenlandischen handel is een verlicht en ijverig diplomatiek en consulaire personeel volstrekt onmisbaar.

Het aanmoedigen van het oprichten van uitvoerkantoren, het opzoeken van nieuwe afzetmarkten, het uitbreiden van een koopvaardijvloot, het samenordenen van de vervoerpolitiek zijn gebieden, waarin de werking van den Staat kan tusschenbeide komen.

De invloed welke door de liberale partij in de regeering van het land werd uitgeoefend, heeft reeds tastbare uitslagen opgeleverd.

« Het vertrouwen dat de vreemde landen in België stellen en het toestroomen van kapitalen dat er het gevolg van is, is een der oorzaken van die financiële macht. De voortdurende nijverheidsbedrijvigheid van het land en de aangroei van zijn buitenlandischen handel is er eene ander van. »

Sir George Graham, Engelsch Gezant te Brussel.

HET LEGERVRAAGSTUK

België dat ligt op het Europeesch kruispunt der groote natien is hoofdzakelijk een land van economischen doorvoer, waardoor onze handel een bevoorrechte plaats bekleedt. Om dezelfde reden ook dient ons land als doortocht voor de legers... Die uitzonderlijke en zeer blootgestelde ligging van België is erkend geworden door de groote mogendheden vanaf de stichting onzer onafhankelijkheid en, ten einde den jongen Staat te beschermen, hadden zij het land geplaatst onder de beschutting van het statuut der onzijdigheid... De militaire toestand van België moet redelijkerwijze sterk genoeg zijn, zoo mogelijk, om den oorlog te vermijden, maar toch ten minste om hem tegen te houden aan de grenzen. »

Uittreksel uit het verloop van generaal Gallet, hoofd van den algemeenen legerstaf, aan de Gemengde Commissie.

« Een zaak is, helaas, maar al te zeker. Wij leven in een wereld die niet bevredigd is, in een wereld vol twisten, welke des te gevaarlijker zijn, daar de saamhoorigheid onder de volkeren afgenomen is, zoodat wanneer de strijd op een punt losbreekt, er overal gevaar dreigt. »

Uittreksel uit het verloop van den h. de Brouckère, socialistische senator, aan de Gemengde Commissie.

Iedereen is het dus eens om het als een bewezen feit te beschouwen dat het oorlogsgevaar in Europe blijft bestaan. Daaruit vloeit voort dat het onontbeerlijk is dat België, in geval van oorlog, een machtig en talrijk leger op de been kan brengen.

Hoe zulk leger in te richten? Hoe lang moet de dienstdtijd duren?

Een hoofdbeginsel dient ten grondslag te liggen aan de oplossing van dit vraagstuk de heer Renandel, Fransch socialistisch volksvertegenwoordiger, heeft het als volgt uitgedrukt :

« Men richt niet een tienmaandendienst in; men richt een bepaald stelsel in, dat streeft naar een minimum-dienstdtijd, waarvan de duur afhangt van de technische en politieke omstandigheden. »

De elementen waardoor de duur van den dienstdtijd moet bepaald worden, zijn :

Het legervraagstuk

1° Het onderwijs der manschappen en der strijdende eenheden;

2° De noodzakelijkheid om te allen tijde te beschikken over een stevige strijdsmacht, in staat om de mobilisatie te dekken.

**

Opdat het persoonlijk onderwijs tot een minimumtijd kunne beperkt worden, is vereischt:

1° De verbetering van de didactische voorwaarden, door het aanleggen van oefeningspleinen, het aankopen van onderwijsbehoeftigheden, enz.;

2° Een talrijk kader dat technisch zeer bevoegd is. Voor het gezamenlijk onderwijs zijn dezelfde voorwaarden vereischt, maar bovendien, kan dit slechts goede uitslagen opleveren, wanneer, dank zij langdurige gezamenlijke oefeningen, al de strijdende eenheden een enkel geheel vormen.

Kon de zesmaanddienst ons een leger schenken dat de hoedanigheden zou bezitten welke onontbeerlijk zijn voor de taak die het in oorlogstijd zou te vervullen hebben?

Vooreerst, wat vertegenwoordigt werkelijk een dienstdaag van zes maand?

Men moet eerst van die zes maand, vijf en twintig Zondagen afrekenen.

Indien een minimum van tien feest- of verlofdagen daarbij gevoegd worden, is de dienstdaag verkort tot **145 dagen, zijnde minder dan vijf maand dienst.**

Men moet van dat aantal echter nog aftrekken:

a) De eerste dagen van de dienstneming, die moeten aangewend worden voor de instelling der manschappen, de kleding, enz.;

b) De dagen slecht weder, wanneer de onderwijzer slechts een theoretisch onderwijs zal kunnen geven.

Door uiterst ruim te rekenen, mag men gerust bevestigen dat er slechts honderd twintig nuttige dagen overblijven, d. i. vier maand op de zes maand dienst.

Op vier maand tijd zou men dus het persoonlijk onderwijs van den soldaat moeten verzekeren, het gezamenlijk onderwijs van de gevechtsgroeperingen, van het peloton en van de compagnie — zonder te gewagen van het veel moeilijker onderwijs

Het legervraagstuk

2

in de bijzondere wapens — en bovendien zou aan de troepen de noodige samenhang moeten gegeven worden.

Het is praktisch onmogelijk.

Vier maand is overigens ongeveer de tijd die, gedurende den oorlog, aan het onderwijs der rekruten gewijd werd. Welnu, het is onbetwistbaar dat, te dien tijde, de omstandigheden buitengewoon gunstig waren:

a) De geestesgesteldheid der rekruten liet een druk onderwijs toe;

b) De rekruten werden onmiddellijk in strijdende eenheden ingelijfd, zonder eenige onderbreking dus tusschen het einde van hun onderwijs en hun werkelijke benutting;

c) Zij werden ingelijfd bij oorlogsmannen, die reeds verscheidene maanden veldtocht achter den rug hadden.

**

De oorlog heeft overigens bewezen dat onsamenhangende, vlieg onderwijze eenheden, spoedig uiteenvielen na 10 t. h. van hun getalsterkte te hebben verloren, terwijl manschappen met een lang onderwijs, bleven standhouden na bijna 80 t. h. van hun getalsterkte te hebben verloren.

ONZE NIEUWE LEGERINRICHTING

Het door de Kamers goedgekeurde ontwerp verkort den dienstdaag tot acht maand, het vereichte minimum om het onderwijs van den troep te verzekeren.

Sommige miliciens echter — agenten van den Staat, der provincies, de gemeenten en van de onder het toezicht van die openbare besturen geplaatste inrichtingen —, doen twaalf maand dienst, de ruitjerij, de artillerie en de vestingstroepen doen dertien maand dienst.

De miliciens aangeduid om het aanvullend kader te vormen, doen veertien maand dienst, terwijl de eerste zoon uit ieder gezin twaalf of dertien maand dienst zal doen volgens het wapen, waarvoor hij aangeduid is.

Alhoewel dat stelsel, voor het grootste gedeelte van de bevoering, den dienstdaag verkort, verzekert het aan het land de bijna voortdurende aanwezigheid onder de wapens van 20,000 man, die, dank zij een verlenging van den dienstdaag, in oorlogstijd de dekking zullen vormen.

Het legervraagstuk

3

Het bij de nieuwe wet ingevoerde stelsel, verzekert eveneens de aanwerving en de vorming van het reservekader, dank zij de verlenging van den dienstdtijd voor zekere categorieën militieplichtigen.

De nieuwe wet voldoet dus aan al de noodige voorwaarden, opdat het land zich, in oorlogstijd, doelmatig zou kunnen verdedigen :

- Persoonlijk en gezamenlijk onderricht;
- Samenhang van de eenheden;
- Bestendige grensdekking;
- Vorming van een aanvullend kader.

ACTIVISME

DE KLERIKALE-ACTIVISTISCHE VERSTANDHOUDING

Het geval Muller

Muller had gedurende den oorlog de leergangen gevolgd aan de von Basing-Hoogeschool te Gent. Bovendien had hij aan activistische vergaderingen deelgenomen. Hij had o. m. het woord gevoerd op een activistische meeting te Thieft, in gezelschap van de activistische deserteurs van den Lizer : Charpentier en De Schaepdryver.

Na den oorlog maakten de klerikalen van West-Vlaanderen er een provinciaal raadslid en een bestendig afgevaardigde van!

Ontmaskerd door onzen vriend, advocaat Robert Gillon, uit Kortrijk, werd Muller verdiedigd door het « Katholiek Vlaamsch Verbond » van West-Vlaanderen, den « Katholiek Vlaamschen Landsbond », den heer Pouillet, enz. Hij moest echter ontslag nemen.

HET ACTIVISME IN DE VRIJE SCHOLEN

De klerikalen beschuldigen geregeld het onderwijzend personeel der officiële scholen dat het van de school-onzijdigheid zou afwijken en zich in den politieken strijd mengen.

Ziehier feiten betreffende de vrije scholen :

Twee onderwijzers werden geschorst te Denderleeuw.

De onderwijzer Vanderspelen werd geschorst voor drie maanden met berooving zijner wedde, en de onderwijzeres Vanopdenbosch (dochter van den volksvertegenwoordiger der frontpartij te Antst) werd geschorst gedurende één maand, met berooving van wedde, wegens haar activistisch optreden in de klasse.

DE ACTIVISTISCHE STUDENTEN AAN DE HOOGESCHOOL TE LEUVEN

De « Métropole » van 10 November 1924 geelde mede dat op 1.500 studenten van de Universiteit te Leuven, vijf tot zes honderd aangesloten waren bij het « Katholiek Vlaamsch Hoogstudentenverbond », een activistennest.

DE BEGRAFENIS VAN DOKTER DEPLA

De heer Mayeur, schepen te Kortrijk en ondervoorzitter van den provinciaal raad, werd door den « Christen Werkersbond » gelast de begrafenisplechtigheid bij te wonen van d' Depla, die lid geweest was van den « Raad van Vlaanderen ». In de kerk werd « De Vlaamsche Leeuw » en de « Blauwvoet » gespeeld. (« La Libre Belgique ».)

DE KLERIKALEN BONDGENOOTEN DER ACTIVISTEN

Te Dixmude werd, in 1926, een verbond gesloten tusschen de vijf klerikale gemeenteraadsleden met het éénig frontistisch gemeenteraadslid, op voorwaarde dat het nationaal vaandel nooit aan het Stadhuis zou geheschen worden ».

PACHTEN OP LANGEN TERMIJN

De eigenaars zullen niet vergeten dat het de liberale mandatarissen zijn — de hh. Devèze, Masson, Pierco — die er eerst hebben aan gedacht om zekere onrechtvaardige toestanden te doen herzien, welke voortgesproten waren uit de pacht-overeenkomsten op langen termijn.

HANDELSEIGENDOM

Bezorgd om de rechtmatige belangen van eigenaars en huurders overeen te brengen, valte de heer Albert Devèze zijn meening samen op volgende wijze (« Soir » van 21-12-27):

« Volstreekte vrijheid van den eigenaar, op voorwaarde dat hij er van afziet voordeel te trekken uit de meerderwaarde die de ingebruikhebbende huurder aan het vast goed gegeven heeft.

« In tegenovergesteld geval, recht van den huurder om een vergoeding te ontvangen die met die meerderwaarde overeenkomt, ten ware: 1° de eigenaar de hernieuwing van de huur aanbodt voor den wettelijken duur, tegen een huurprijs waarh. geen rekening gehouden wordt met de meerderwaarde door den huurder aan het vast goed gegeven; 2° de huurder die hernieuwing vroeg tegen dezelfde voorwaarden. »

HUISHUURWET

In principie is de liberale partij voor een volledige terugkeer tot de vrijheid.

Sommige liberalen stellen nochtans een voorloopige huishuur-regeling voor, met het oog op het tot stand brengen van een overgangstijdsperk, zonder dat de eigenaars echter langer benadeeld worden door een wetgeving die geen rekening zou houden met de waardevermindering onzer munt.